

דבריי בארוע ההוקרה לספרני אולם קריאה יהדות (26.1.2014)

אנחנו שמחים ונרגשים להיות כאן איתכם היום ומודים לכולכם מעומק הלב על הארוע הזה ועל כל מה שהוא מסמל עבורנו: הבעת הערכת הקוראים כלפינו היא בעצם השכר הנשגב ביותר שיכולנו לקבל עבור עבודתנו בספריה.

אומרים שהזמן עובר מהר כשנהנים וקשה להאמין שאנחנו כבר פנסיונרים ו-40 שנה ויותר של עבודה באולם הקריאה מאחורינו. את עליזה שלפה ד"ר בלומה פרץ הישר מבית הספר לספרנות לטובת האולם בתחילת 72'. גם אני התחלתי כסטודנטית ב-72', ציפי עבדה במחסן כבר בשנת 69' ובשנת 73 (?) עברה אלינו. מיכאל הגיע לנהל את האולם ב-78/9 (עד שנת 2000) ורותי הצטרפה ב-1985.

בדלפק הקטן והצפוף שהיווה אז את שטח "המחיה" שלנו ביצענו את עבודתנו היומיומית באהבה גדולה ובאווירה טובה.

במשך הזמן "גדלנו" וצמחנו יחדיו, עברנו רגעי שמחה וצער, נקשרנו אחד לשני קשרי משפחה של ממש, וכך נולדה "משפחת היהדות" היקרה (כשאנחנו מדברים על משפחת היהדות, מדברים כמובן על חמשתנו: על מיכאל ועל ארבע הספרניות).

למדנו אחד מהשני, השלמנו אחד את השני, והאווירה בתוך הדלפק היתה תמיד מיוחדת ושמחה. היה כיף לקום בבוקר ולבוא כל יום לעבודה. ממיכאל למדנו רבות, גם ברמה המקצועית וגם ברמה האישית. תמיד הרגשנו בטוחות ורגועות כשידענו שמיכאל בסביבה. הידע העצום שלו, גם בתחום מדעי היהדות בכלל כמו בתחומים אחרים, ובספרות הקודש בפרט, איפשרו לו תמיד למצוא מענה לכל שאלה מסובכת ומעמיקה. גם לאחר פרישתו עזר ויעץ לנו רבות ואנחנו מודות לו מקרב לב על התמיכה ועל האווירה המיוחדת שנוצרה בזכותו ונשארה גם אח"כ (עד כדי כך שהקוראים היו אומרים שאצלנו יש אווירה ובמקומות אחרים יש אוויר!).

בזכות האווירה המיוחדת הזאת העבודה אף פעם לא היתה נראית קשה או משעממת: סחבנו ספרים (הרבה ספרים), סידרנו מדפים, עשינו הזזות, הוצאנו והכנסנו ספרים למעלית, הגשנו את הספרים לקוראים וגם שמרנו אותם עבורם, רשמנו ספרים לצלום. ענינו על בקשות כמו: "יש לכם תנ"ך בבלי?", "היכן יוסף עם המלחמות?", "האם זלדה נמצאת או שצריך להזמין אותה?", "היכן ספרי החז"לים?", "איפה יושבות הבנות?", "את יכולה להוציא את הורדוס מהארון?" (הכוונה כמובן לארון הספרים השמורים).

זכינו להכיר ולשרת קהל רחב ומגוון מן הארץ ומהעולם, אנשים מכל שדרות הציבור: חוקרים ותיקים וצעירים, סטודנטים, תלמידים, רבנים, תלמידי ישיבות, ומתעניינים רבים ואפילו את ילדי הקוראים. שרתנו את קוראינו בעברית, אנגלית, גרמנית, צרפתית, איטלקית, יידיש ואפילו בשוודית. בעבודתנו נעזרנו רבות גם בסטודנטים הנחמדים והמוכשרים שעבדו אצלנו במשך השנים, שבלעדיהם לא היינו מצליחים לשמור על רמת שרות טובה ועל אולם מסודר.

שמחנו לראות שמומחים רבים מן הארץ ומהעולם נפגשים באולם הקריאה, מתייעצים ומחליפים דעות (לפעמים עד כדי כך שהיינו צריכים להפסיק את הדיבורים).

מרגש שזכינו להכיר אישית את כותבי הספרים ושאר הצלחנו לסייע לרבים במחקריהם. חוקרים לא מעטים תרמו את ספריהם וגם המליצו על רכישות עבור האולם. הקשר והדו-שיח עם החוקרים תרמו רבות לפיתוח אוסף חיוני ועדכני.

העבודה המקצועית היתה מאתגרת ומעניינת. שמחנו תמיד לעזור לקוראינו כשהנימוס, הכבוד וטובת הקורא היו המוטו שלנו: אם זה היה במענה ביבליוגרפי או בשאלה של התמצאות בקטלוגים ובאולם, ובין אם זה היה בהשאלת נייר טיוטה, שדכן (לפעמים גם "שדכנית"), נייר דבק, טיפקס ומספריים, אם בהעברת הודעות טלפוניות פרטיות (לפני עידן הפלאפונים), אם זה היה ב"שרותי הדואר" שלנו, במתן פלסטרים ואקמולים, בשמירת קלסרים כבדים או בשמירת מחשבים ניידים. כל פניה היוותה בסיס להכרות קצת יותר אישית ולא פעם נרקמו קשרי ידידות של ממש בינינו:

הוזמנו לשמחות של הקוראים (חתונות, בר/בת מצווה), לארועי השקת ספריהם, בט"ו בשבט כיבדו אותנו בפירות יבשים, בפורים החלפנו משלוחי מנות, בראש השנה ובפסח קיבלנו שוקולד וגם שלחנו וקיבלנו "שנות טובות" (גם מקוראינו שגרים בחו"ל), בשבועות כיבדו אותנו בעוגות גבינה, ובחנוכה היינו מדליקים נרות ביחד בתוך האולם. אפילו לקפיטריה היינו הולכים ביחד. חגגנו קבלת תארים שונים (MA,BA) ודוקטורט) והוזמנו גם לטכס קבלת פרס ישראל.

היום בעידן הדיגיטלי והאלקטרוני ממשיכים לשמור על הקשר גם דרך הדוא"ל ובפייסבוק.

במשך שנים, כל שבוע, היה הרב שמואל שניאורסון, איש חב"ד, מביא לנו את הדף השבועי ואת מה שכינה "עונג שבת": ממתק, נרות וגפרורים לכל אחד מאיתנו לקראת שבת. הוא היה מגיע בנאמנות בכל מזג אוויר וגם כשמצבו הבריאותי בקושי איפשר זאת (פעם כשהרגשתי לא טוב נסע לביתו בסנהדריה הלוך וחזר לספריה רק כדי להביא לי צנצנת דבש מהכוורות של אחיו מכפר חבד, בטענו שלדבש הזה יש סגולות מיוחדות).

לפני שנים, כשהאולם היה פתוח עד השעה 11 בלילה, היה שאול שטמפפר, אז דוקטורנט-והיום פרופסור להיסטוריה של עם ישראל, מחלק מידי ערב בשעה תשע בדיוק, סוכריה עגולה וצבעונית לכל הקוראים והספרנים.

וכשהיינו רואים את בן-ציון פישלר, לא היה ספק שזה יום שלישי בשבוע.

נחמד היה לשמוע מפי הקוראים: "יש לי כאן הכל, אני רק צריך להביא את האישה והילדים", או ש"כאן זה גן-עדן", "התגעגענו אליכם", והרבה דברים מהסוג הזה.

זהו רק קצת מן ההווי באולם הקריאה, אותו אולם שכל כך אהבנו לעבוד בו בזכות קוראיו ועובדיו. זכינו להיות חלק מצוות אוהב, תומך, מקשיב, נאמן ומסור והכרנו פסיפס רחב ומיוחד של אנשים יקרים.

כעת אנחנו מעבירות את השרביט לספרניות החדשות, לגאיה למבי ולגליה ריצ'לר ומאחלות להן הצלחה רבה בתפקידיהן ובהובלת אולם הקריאה למקום הנכון, ולכולנו ביחד אריכות ימים וחיי בריאות טובים!

בנוסף אני רוצה להודות להנהלת הספריה על שיתוף הפעולה במשך השנים, ולאורלי בפרט, על האימון, ההבנה ועל האוזן הקשבת. ותודה מיוחדת על כך שאיפשרתם לי להמשיך להתנדב בספריה ולעסוק בגנאלוגיה יהודית, תחום מרתק שמשלב בין ידיעותיי הספרניות בחשיפת אוצרות הספריה ובין חקר המשפחה.

אני מבקשת להודות גם לעובדים הרבים מהמחלקות השונות בספריה על טיפולם המהיר והמסור בספרים עבור אולמות הקריאה שתמיד מקבלים עדיפות ראשונה: עובדי מחלקת הרכישה, עותקי החובה, הקטלוג העברי והלעזי, המיון, רמב"י, מח' העתונות, הכריכה, המחסן, מח' המחשוב, ההשאלה, עובדי התחזוקה ועוד.

ואחרונות חביבות אני רוצה להזכיר את שכנותינו היקרות מא"ק מזרח והכללי, שהפכו לחברות בלב
ובנפש, על העידוד והתמיכה במשך השנים.

וכמובן תודה מיוחדת לכם הקוראים שעשיתם את חיינו למיוחדים!

אלונה אבינור

1972-1975 (סטודנטית)

1976-2013 (ספרנית ומנהלת האולם מאז 2000)